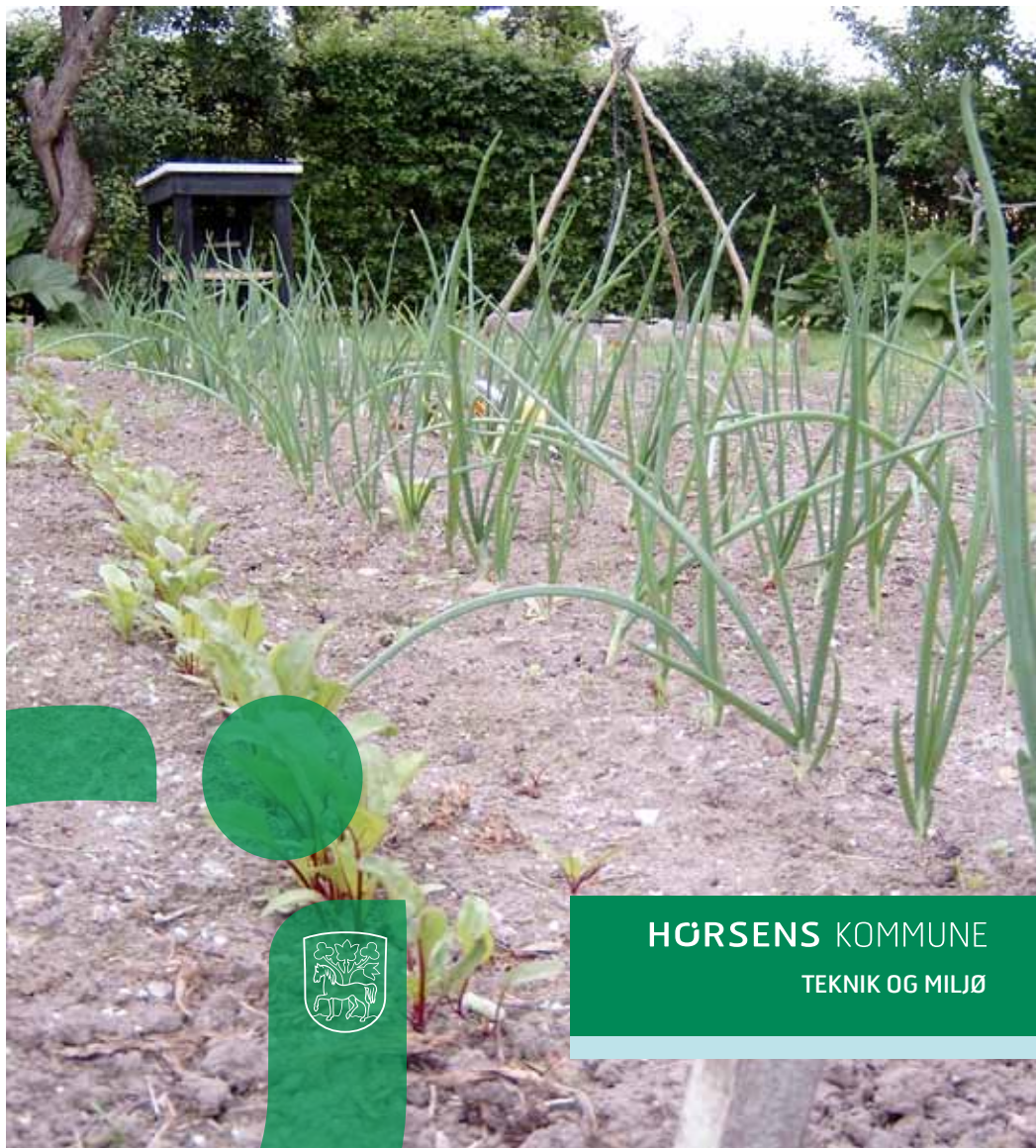

Giftfri ukrudtsbekæmpelse

HØRSENS KOMMUNE

TEKNIK OG MILJØ

I Horsens har vi stadig masser af rent og godt drikkevand. Hvis du undlader at bruge sprøjtemidler i haven, er du med til at bevare det gode drikkevand.

Lykken er en giftfri have

En pesticidfri Kommune

Horsens Kommune har valgt at være pesticidfri Kommune og benytter så vidt muligt giftfri ukrudtsbekæmpelse på offentlige områder.

Kommunen anbefaler at bekæmpe ukrudt og skadedyr uden brug af gift.

Ved brug af sprøjtegifte er der risiko for, at rester af giften siver gennem jordlagene og ned til grundvandet, hvorfra vi henter vores drikkevand.

Du bor ovenpå dit drikkevand

I de seneste år er der flere steder i Danmark fundet rester af sprøjtegift i det grundvand, der pumpes op og anvendes til drikkevand. Det har medført, at en række drikkevandsboringer og mindre vandværker rundt om i landet er blevet lukket.

Forebyggelse er den bedste beskyttelse

Tag ukrudtet i opløbet. Start i det tidlige forår - så er det lettere at holde ukrudtet nede sommeren igennem. Fjern ukrudtet, inden det når at blomstre og sætte nye frø.

Planlæg din have efter, hvor meget tid du vil ofre på at vedligeholde den. For eksempel er jorddækning en effektiv måde at undgå ukrudt på.

Hvilende ukrudtsfrø findes overalt i jorden og kan vækkes til live, når de udsættes for varme og lys. Så snart man begynder at rode i jorden – rive, hakke eller grave – medvirker man til, at mængder af ukrudtsfrø begynder at spire.

Har du en ny grund, kan det være en god ide at sætte kartofler i jorden, inden du planter eller sår andet i jorden. Kartoffelplanten kvæler meget – men ikke alt ukrudt med sin kraftige og tætte vækst.

Undgå ukrudt – dæk jorden

Princippet i jorddækning er at skygge for lyset, så ukrudtet forhindres i at spire.

Jorddækning kan bestå af bunddækkende planter, halm, ukrudtsdug eller for eksempel flis.

Jorddækning kan holde nyt ukrudt væk, men kan ikke fjerne det eksisterende ukrudt, så det skal fjernes helt inden brug af jorddækning.

Plant jorddækkende planter tæt, så de dækker jorden godt.

Jorden kan også dækkes med træflis, halm eller afklip i et lag på 10-15 cm. Jorddækning med organisk materiale formulerer, derfor skal man fylde et nyt lag på, så snart man opdager, at det gamle begynder at formulerer.

Ulempen ved jorddækning er, at det giver et fugtigt miljø, der fremmer svampe og snegle.

Bekæmpelse af rodukrudt

Skvalderkål, senegræs, tidsler og andet rodukrudt med dybe rødder eller lange udløbere skal pines væk med hyppig lugning. Prøv at få så meget af roden med op som muligt.

Har du et areal, der er hårdt angrebet af rodukrudt, kan du så arealet til med græs i det tidlige forår. Slå græsset konsekvent hele sommeren. Græs er et kønnere alternativ til sort plast plast, men mere arbejdskrævende.

Bellis - elsket og hadet

Bekæmpelse af etårigt ukrudt

Etårige planter blomstrer kun en enkelt gang og dør bagefter. Men de fleste etårige kan nå flere generationer på en sæson. En eneste plante af et frøkrudt kan give i tusindvis af frø. Så undgå, at ukrudtet bliver så stort, at det når at sætte frø.

De etårige ukrudtsplanter har overfladiske rødder og er lette at luge bort. Det er tilstrækkeligt at hakke de overjordiske dele væk – så dør hele planten. Men de skal fjernes fra bedene, da mange af frøene kan ligge og modne.

Bekæmpelse af ukrudt i græsplænen

Mos bekæmpes med rive i det tidlige forår. Så efterfølgende græsfrø på de bare områder. Klip ikke plænen kortere end 4 cm.

Mælkebøtter fjernes fra græsplænen med et mælkebøttejern.

Kompost

For at undgå, at ukrudtet spredes med komposten, bør man lægge frøkrudt og rødder i midten af bunken, hvor der er varmest. Stik gerne komposten om nogle gange, så nedbrydningen bliver effektiv.

*Havepest
(Ensidig Klokke)*

Bekæmpelse mellem fliser

På flise- og grusarealer samt på sten-trapper kan ukrudt fjernes med et ukrudt-sjern eller med en gasukrudsbrænder. Ukrudtet skal kun svitses – ikke brændes væk. Ukrudtet kan også bekæmpes med en ukrudtsdamper eller med kogende vand direkte fra kogekanden.

Ukrudt mellem fliser kan holdes væk ved at feje regelmæssigt med en stiv kost. Fjern ukrudtet, når det lige er spiret frem, før det får ordentligt fat. Er ukrudtet blevet større, kan det skrubes ud af fugerens med en fugerenser.

Ukrudt i grus og perlesten bekæmpes med skuffejern og rive.

Kend dit ukrudt

Et godt våben i kampen mod ukrudtet er at kende ukrudtet.

Flerårigt ukrudt

Mælkebøtte. Den mest kendte af vores ukrudt. Hver plante kan give op til 3.000 frø, som spredes over store afstande af vinden. Mælkebøtten har en dyb pælerod, som begynder at gro igen, hvis den er blevet revet over.

Det bedste tidspunkt at grave mælkebøtterne op på er tidligt om foråret. Der bruger planten al sin energi på at danne blomst, og roden er derfor slap og nogenlunde let at tage op. Brug et mælkebøttejern.

Havepest ser bedragerisk uskyldig ud. Men den er næsten umulig at slippe af med. De første år udvikles kun blade, men med tiden lagrer den næring i sin pælerod, som breder sig til alle sider. Havepest blomster på tredjeåret og producerer op til 3.000 frø.

Flerårigt ukrudt

Kvikgræs. Der findes desværre ingen lette metoder at udrydde kvikgræs på. Hvis man ikke passer på, har den snart infiltreret hele beplantninger og er næsten umulig at luge bort.

Grav om efteråret kvikgræsset op med en gravegreb. Alle rødderne skal omhyggeligt samles op, da det så bliver mere overkommeligt at holde kvikgræsset nede næste forår. Om foråret sættes en tidlig sort kartofler i jorden. Hypning og opgravning af kartofler hæmmer ukrudtets vækst.

Brændenælders rodsystem breder sig moderat. Den er lettest at grave op i marts, hvor rødderne ikke er særligt dybtgående. Husk at bruge handsker!

Skvalderkål er en kraftig, høj plante. Når skvalderkålen har etableret sig, er den svær at slippe af med.

Start i det tidlige forår med at fjerne så meget af den, du kan. En gravegreb er god til at fiske de lange rødder op. Fjern rodstumperne, da det er dem, der bliver til nye planter. Og så skal der luges, og det skal gøres hele sæsonen. Skvalderkålen samler kraft, hver gang den stikker hovedet op i lyset.

Skvalderkål kan ikke lide tilbagevendende klipning og trives ikke i græsplæner. Så et alternativ kan være at så græs i det angrebne område. Klip græsset hyppigt, og når skvalderkålen er væk, kan man vende græsfladerne og dyrke på stedet igen.

Padderok har et meget dybt rodsystem i flere etager, hvilket gør den til et af de værste slags ukrudt. Den gror ofte et begrænset sted i haven. Man kan forsøge at slippe af med den ved at kvæle den med hyppig lugning eller ved afdækning med sort plastik. Plastikken skal dække helt – intet lys må slippe ind.

Etårigt frøkrudt

Almindelig Brandbæger vokser og blomstrer næsten hele året og kan nå tre generationer på et år. Hver plante kan producere op til 500 frø.

Rapgræs spirer, blomstrer og danner frø hele året, også ved temperaturer under frysepunktet. Planten slår let rod, hvis den får lov at ligge på jorden efter lugning.

Burre-Snerre er en slyngende plante, som hager sig fast i andre planter. Frøene sætter sig let på tøj og kan spredes vidt omkring.

Fuglegræs er en af vore mest almindelige ukrudtsplanter. Den har en livscyklus på kun syv uger og dækker meget hurtigt bar jord.

**Lugning giver frisk luft og motion –
God arbejdslyst!**

Besøg os i Sund By Butikken

og få en snak om:

- giftfri ukrudtsbekæmpelse
- bekæmpelse af dræbersnegle
- giftfri skadedyrsbekæmpelse
- kompostering og brug af kompost

Vi sælger kompostbeholdere, ormekulturer og andet tilbehør.

Køb en redekasse til din have i Sund By Butikken og nyd fuglelivet sommeren igennem. Havens småfugle bekæmper effektivt skadevoldende insekter og larver.

Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens

Telefon: 76 29 29 29
www.horsenssundby.dk
www.horsenskommune.dk

HØRSENS KOMMUNE
TEKNIK OG MILJØ